

BULETIN ELECTRONIC

N. 35 | septembrie-octombrie 2017

ENERGIE ȘI BIOMASĂ

CUPRINS

Proiect finanțat de
Uniunea Europeană

Guvernul Republicii
Moldova

Empowered lives.
Resilient nations.

Proiectul Energie și Biomasă lansează seria de întruniri finale cu beneficiarii proiectului

Proiectul Energie și Biomasă lansează seria de întruniri finale cu beneficiarii proiectului. În fiecare raion din R. Moldova vor fi organizate întrevederi publice cu managerii instituțiilor publice racordate la sisteme de încălzire pe biomasă, din fondurile europene ale proiectului, cu primarii comunităților ce au trecut la energia verde, producătorii de biocombustibil, managerii energetici.

Experții proiectului vor prezenta rezultatele activității Proiectului Energie și Biomasă la nivel de țară și fiecare raion în parte. La rândul lor, beneficiarii sistemelor de încălzire pe biomasă își vor împărtăși istoriile și lecțiile învățate în utilizarea energiei produse local. Beneficiarii vor primi o foaie de parcurs cu acțiuni și date relevante de contact ce îi vor ajuta în asigurarea funcționării corecte a sistemelor de încălzire pe biomasă.

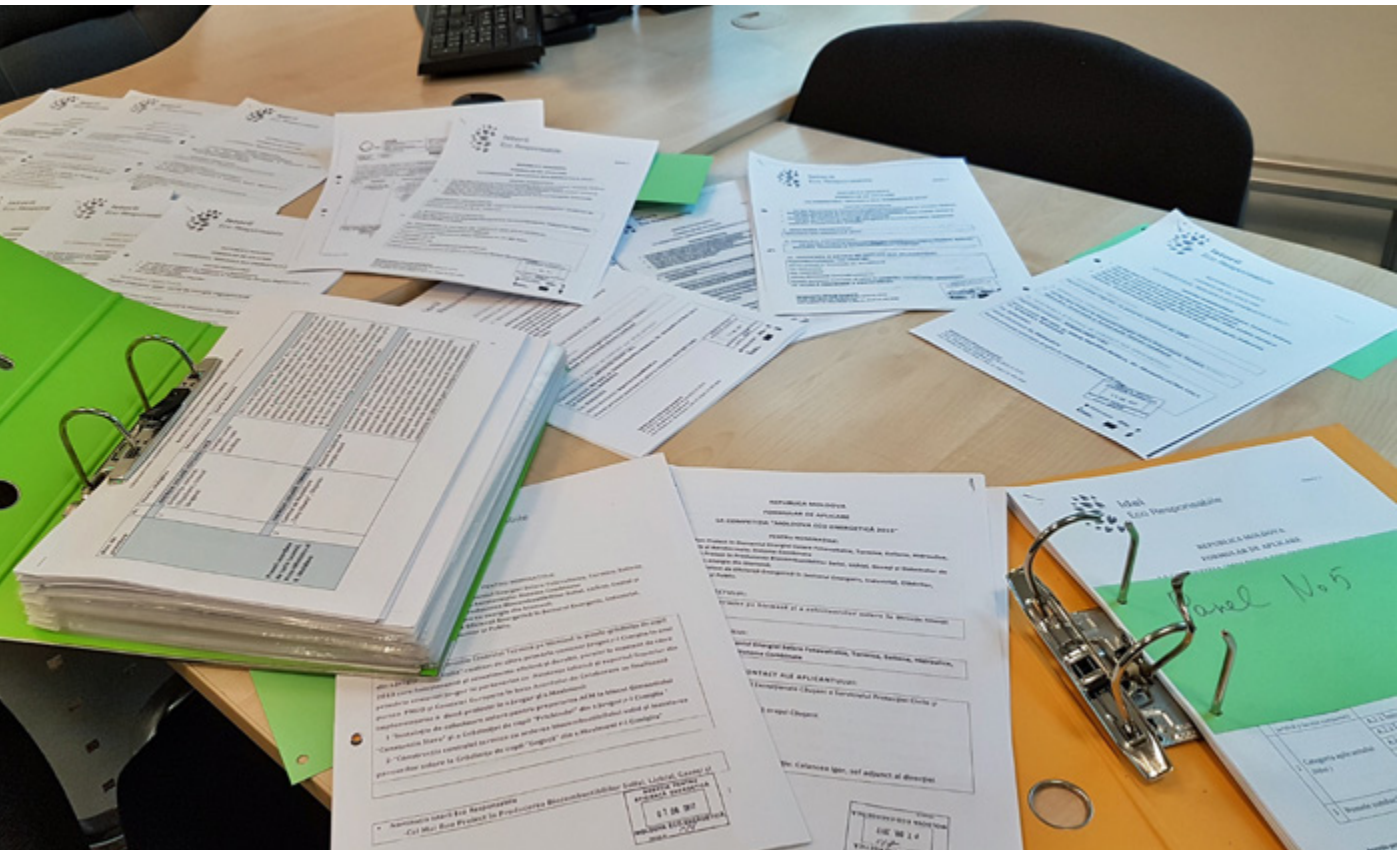
În luna octombrie au avut loc întâlniri cu beneficiarii din raioanele Ștefan Vodă și Telenești. Orarul

întrunirilor va putea fi accesat la rubrica Evenimente, pe www.biomasa.md.

În prezent, 207 de școli, grădinițe, centre comunitare din toate raioanele R. Moldova sunt conectate la sisteme de încălzire pe biomasă, peste 190.000 de persoane beneficiind de energie sigură, produsă în țară.

Proiectul Energie și Biomasă, etapa a doua, este un proiect de trei ani realizat în 2015–2017. Proiectul are un buget total de 9,41 milioane Euro acordați de Uniunea Europeană și este implementat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare. El continuă prima etapă a proiectului, implementat în 2011–2014, cu un buget total de 14,56 milioane Euro, oferit de Uniunea Europeană (14 milioane Euro) și PNUD (560 000 Euro).

Evaluarea dosarelor înscrise la Competiția Moldova Eco-Energetică

35 de dosare depuse la competiția Moldova Eco-Energetică, ediția 2017, concurează pentru titlatura de Cel Mai Bun Proiect în utilizarea sau promovarea surselor de energie regenerabilă și eficiență energetică. Dosarele au fost depuse de persoane fizice, instituții publice, companii private, mass media și ONG-uri.

Numele primilor trei finaliști ce concurează pentru adjudecarea trofeelor este deja cunoscut. Câștigătorii trofeelor vor fi selectați după vizitele de verificare în teren și după aprobarea acestora de către Consiliul de Coordonare Moldova Eco Energetică. Dosarele participanților la concurs sunt evaluate de 18 experți grupați în cinci paneluri de evaluare. Procesul de evaluare și de selectare a câștigătorilor este supervizat de Consiliul de Coordonare Moldova Eco-Energetică. Câștigătorii vor fi cunoscuți și premiați la Gala Moldova Eco-Energetică, ediția 2017, ce se desfășoară tradițional la începutul lunii decembrie.

Dosarele depuse, în funcție de categorie, sunt examinate în trei etape: (1) examinarea de către panelurile de evaluare a dosarelor depuse, (2) vizita de verificare în teren și (3) decizia Consiliului de Coordonare a Competiției Moldova Eco-Energetică. Fiecare dosar depus este evaluat în baza criteriilor de evaluare specifice pentru fiecare categorie, ce se conțin în [Regulamentul de organizare și desfășurare a Competiției](#).

Deciziile Consiliului de Coordonare sunt adoptate în baza votului majoritar al membrilor prezenți. Membrii Consiliului de Coordonare se vor retrage de la votarea proiectelor în care aceștia au fost donatori, co-inițiatori sau implicați în implementarea acestora. Consiliul de coordonare este constituit din 11 membri ce reprezintă ministerele din sector, autoritățile locale, societatea civilă, mediul academic și donatorii.

Gala Moldova Eco-Energetica va avea loc pe 8 decembrie

Campionii sectorului energetic pentru anul 2017 vor fi premiați la Gala Moldova Eco-Energetică ce va avea loc pe 8 decembrie curent. Ceremonia de premiere va culmina seria de evenimente dedicate sectorului eco-energetic ce vor fi organizate în zilele de 6 și 7 decembrie.

Evenimentele au drept scop susținerea celor mai importante inițiative în producerea și consumul

eficient de energie, în implementarea, dezvoltarea și promovarea tehnologiilor moderne, precum și a inovațiilor în domeniul vizat. Ele vor fi însoțite și de o expoziție dedicată de tehnologii moderne din sectorul energiei regenerabile și eficienței energetice. Agenda evenimentelor va putea fi accesată ulterior pe paginile www.mee.md și www.biomasa.md.

Cursuri gratuite pentru operatorii centralelor termice pe biomasă instalate în cadrul Proiectului Energie și Biomasă

87 de operatori ai centralelor termice pe biomasă, instalate cu finanțare europeană în cadrul Proiectului Energie și Biomasă, au trecut un set de instruirii în cadrul Centrului de Excelență în Construcții. Cursurile, cu o durată de 40 de ore, sunt gratuite și sunt destinate beneficiarilor Proiectului Energie și Biomasă. Până la finele lunii noiembrie alți 50 de operatori își vor spori cunoștințele în utilizarea tehnologiilor verzi.

Cursurile de instruire au loc în cadrul Centrului de Instruire a Operatorilor creat cu suportul Proiectului Energiei și Biomasă. Centrul este dotat cu centrale termice pe biomasă alimentate cu două tipuri de biocombustibil (brichete și pelete), precum și colectoare solare conectate la sistemele de încălzire eco. „Tehnologiile funcționează în regim real și permit operatorilor să cunoască, pe lângă partea teoretică, și cea practică în gestionarea corectă a echipamentelor. Am susținut crearea acestui centru pentru a asigura accesul la instruire al operatorilor și după încheierea

mandatului proiectului”, spune Lina Acălugăriței, specialistă în dezvoltarea capacităților în cadrul Proiectului Energie și Biomasă.

Instruirile sunt realizate de experți și practicieni în sectorul energiei regenerabile. „Operatorii învață cum să își organizeze locul de muncă pentru a asigura exploatarea în condiții sigure a centralei termice pe biomasă, cum să gestioneze eficient sistemul de încălzire și să asigure mentenanța acestuia, ce acțiuni să întreprindă în cazul unor defecțiuni ale sistemului și cum să verifice calitatea și corespunderea biocombustibililor după tipul de centrală termică. Operatorii învață și cum să întrețină corect sisteme de producere a apei calde de la energia solară”, susține Andrei Bînzari, specialist în cadrul Centrului Unic de Instruire.

Centrul de Instruire a Operatorilor a fost creat în decembrie 2016 în cadrul Centrului de Excelență în Construcții, instituție acreditată de Ministerul Educației,

Culturii și Cercetării să ofere instruire în gestionarea sistemelor de producere a energiei termice din biomasă și a apei calde menajere de la energia solară.

„Atunci când am primit în funcțiune centrala termică pe biomasă îmi făceam griji cum să mă descurc cu atâtea butoane și cum să nu greșesc pașii de întreținere a ei. Tot ce e nou te sperie la început. Instruirile de care am avut parte pe loc, la centrală, mi-au fost foarte utile. Pe parcursul întreținerii acesteia apar însă situații

necunoscute pentru tine. Seminarele de la Centrul de Instruire m-au ajutat să găsesc răspunsuri la toate întrebările apărute pe parcurs. Și experiența împărtășită de colegii de la alte școli și grădinițe pe care i-am cunoscut la instruire mi-a fost de mare folos”, spune Nicolae Enache, operator la centrala termică din s. Brătuleni, r. Nisporeni.

Peste 200 de instituții publice din Republica Moldova sunt racordate la sisteme de încălzire pe biomasă și

1000 de gospodării casnice sunt încălzite cu energie verde datorită suportului acordat de Proiectul Energie și Biomasă, finanțat de Uniunea Europeană și implementat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare.

Mai multă informație despre Centrul de Instruire a Operatorilor este disponibilă [aici](#).

Proiectul Energie și Biomasă, etapa a doua, este un proiect de trei ani realizat în perioada 2015–2017. Proiectul are un buget total de 9,41 milioane Euro acordați de Uniunea Europeană și este implementat

de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare. El continuă prima etapă a proiectului, implementat în 2011–2014, cu un buget total de 14,56 milioane Euro, oferiți de Uniunea Europeană (14 milioane Euro) și PNUD (560 000 Euro).

Mai multă informație despre Proiectul Energie și Biomasă găsiți pe www.biomasa.md și pe pagina de [Facebook](#).

Istoria video despre Centrul de Instruire este [aici](#).

Ludmila Abramciuc: Cu toții ne-am început afacerile în garaje, dar, datorită UE, am ajuns la un nivel calitativ nou

Ludmila Abramciuc și soțul ei Ivan Damaschin și-au lansat afacerea în 2008, atunci când biocombustibilul în Moldova era o noutate, iar piață pentru acesta nu exista. Acum, în 2017, ei pot produce suficient biocombustibil pentru a încălzi aproape 80 de școli. „Dacă atunci când începeam afacerea oamenii întrebau ce sunt brichetele, acum consumatorii cunosc tipurile de brichete și aleg minuțios produsul care li se potrivește”, spune Ludmila Abramciuc.

Întreprinderea de familie „Ecobricheta” SRL și-a amplasat producerea în municipiul Bălți și furnizează biocombustibil în zona de nord a țării. Pe parcursul a 9 ani, întreprinderea a schimbat câteva locații, iar în acest an a cumpărat o hală de 5 000 de metri pătrați

în una dintre zonele industriale ale orașului. Acum, adaptează noua clădire la procesul de producție, amenajează spații de stocare a materiei prime și produselor finite, amplasează liniile de producție a brichetelor, ce au nevoie de spații largi și pardoseală solidă.

În prezent, la „Ecobricheta” funcționează în paralel trei linii de producere de brichete, iar pe viitor numărul acestora va crește. 30 de angajați ai companiei și personal subcontractat sunt parte a procesului de transformare a deșeurilor în biocombustibil și livrare a acestuia la beneficiar.

Ludmila Abramciuc și soțul ei Ivan Damaschin sunt beneficiarii Programului de leasing al Proiectului

Energie și Biomasă datorită căruia au beneficiat, din fonduri europene, de echipamente de producere a biocombustibilului, cu posibilitatea de plată a acestora în rate, cu 0 % TVA, comisioane bancare și alte taxe.

„Ecobricheta” SRL s-a orientat din start către consumatorii casnici. „Spre deosebire de colegii noștri, alți producători de brichete, care au ales să lucreze cu instituțiile publice, noi am mers în sate, treptat am informat oamenii și ne-am creat o rețea de clienți fideli”, spune Ludmila Abramciuc. Mai mult de jumătate din familiile din Republica Moldova se încălzesc cu sobe individuale, iar brichetele au

un randament cu 50% mai mare decât lemnul de foc, consumat în volum de peste 130 de mii de tone în anul 2015. Înlocuind lemnul de foc cu brichete, consumatorii nu doar își reduc costurile, ci reduc și defrișarea pădurilor.

Preocupați de problemele de mediu, cei doi parteneri și-au extins afacerea într-o zonă conexasă – reciclarea deșeurilor din cauciuc. A fost achiziționat și testat echipamentul, care va produce biogaz prin piroliză, iar acesta va fi utilizat la uscarea materiei prime pentru brichete – rumegușul de lemn și cojile de floarea soarelui.

Acum, „Ecobricheta” SRL cumpără resturile de floarea-soarelui de la agricultori și fabricile de ulei din Bălți, Nisporeni și Ciadâr-Lunga. Însă, odată cu cererea a crescut și prețul materiei prime – dacă acum trei ani o tonă de coji de floarea soarelui costa 400 de lei, acum aceasta a ajuns la prețul de 1300 de lei. Din acest motiv, cei doi producători sunt nevoiți să importe materie primă din Ucraina, iar pe viitor intenționează să și-o producă singuri. Ei au arendat 62 de hectare de teren agricol pe care vor sădi salcie energetică, plantă ce crește până la 3 cm pe zi și generează cca 25 de tone de masă lemnoasă la hectar. Aceasta le va genera o bună parte din materia primă necesară.

Datorită instruirilor și vizitelor de studiu în țările europene, organizate de Proiectul Energie și Biomasă, am înțeles cât de importante sunt cunoștințele pentru a face bani, povestește Ludmila Abramciuc. „Toți producătorii de biocombustibil și-au început activitatea în garaje și spații industriale părăsite, majoritatea nu aveau planuri de afaceri

sau viziune clară asupra afacerii. Însă am văzut cât de automatizate și bine puse la punct sunt astfel de produceri în UE și am investit pentru a ajunge la un nivel calitativ nou”, a declarat femeia de afaceri.

Proiectul Energie și Biomasă, etapa a doua, este un proiect de trei ani realizat în perioada 2015–2017. Proiectul are un buget total de 9,41 milioane Euro acordați de Uniunea Europeană și este implementat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare. El continuă prima etapă a proiectului, implementat în 2011–2014, cu un buget total de 14,56 milioane Euro, oferiți de Uniunea Europeană (14 milioane Euro) și PNUD (560 000 Euro).

Mai multă informație despre Proiectul Energie și Biomasă în Moldova găsiți pe www.biomasa.md și pe pagina de [Facebook](#).

Buletinul electronic este produs de Proiectul Energie și Biomasă 2. Proiectul are un buget total de 9,41 milioane Euro, acordați de Uniunea Europeană, și este implementat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare în perioada 2015–2017.

Opiniile exprimate în publicație nu reflectă neapărat punctul de vedere al Uniunii Europene și al PNUD Moldova

Contacte:

str. Sfatul Țării 29, etaj 3, bir. 304
Chișinău, Moldova.
Tel.: (+373 22) 839985
Tel./Fax: (+373 22) 839983
www.biomasa.md
e-mail: ina.zglavuta@undp.org
www.facebook.com/biomasa.md